

szinterezős technikával le is festette, ebből kifolyólag nemigen fog berozsdásodni. Ráadásul szerintem még egész esztétikus is lett.

Az első használatba vételtől (2001) a „teljesen” kész állapotig, minden módosítással együtt eltelt vagy 4–5 év. Nem baj, határozottan megérte! Bár a magánéletem és a munkarendem pont akkor változott csillagászatiag kedvezőtlen irányba, amikor épp elkezdtem volna használni a távcsövet, az elmúlt félszáz évben kialakult fix észlelőhelyemről (ez Csömörön található, és negyed órán belül elérhető számomra), kezdem lassacskán felfedezni a műszerem adta lehetőségét. Az már

korábban kiderült az éves táborok folyamán, hogy az optika kiválóra sikeredett, most már csak nekem kell felőni a szintjére. Külön hab a tortán, hogy nem egész hét éves keresztfiam erősen érdeklődik a csillagászat és az észlelőtevékenység iránt. Már együtt szereljük a távcsövet, tudja a „műveleti sorrendet”, hogy hogyan kell okulárt cserélni, és folyamatosan tanulja, mit kell nézni a különféle objektumokon. Írni még nem tud, épp csak most kezdte az általánost, de már saját észlelődossziéja van, és rajzol is bele. Azt hiszem, már csak ezért is megérte...

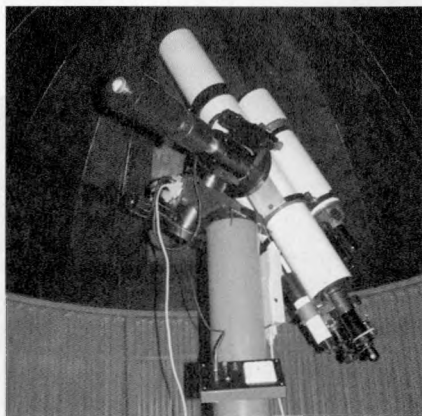
Horváth Edit

Az Al Tarf Csillagvizsgáló

Bizonyára nem mondok újat azzal, hogy a csillagos égbolttal a '60-as évek elején – ez bizony igencsak a múlt században volt – egy 0,5 dioptriás szemüveglencséből készült távcsővel kezdtem a közelebbi ismerkedést. A kétméteres óriás a Holdról elbűvölő képet mutatott, olyannyira, hogy elhatároztam egy kezelhető és optikailag kifogástalan távcső megépítését. 1970-ben szerencsésen hozzájutottam egy 1902-ben készített Calderoni-távcsőhöz (60/900-as) tartozékokkal, hordládával, mellyel Fejér megyében igen sok távcsöves bemutatót tartottam mint TIT-előadó.

Ezzel párhuzamosan, budapesti kiküldetésem kapcsán az akkor létező antikváriumokat minden alkalommal felkerestem, és így a XIX. század végétől megjelent, és persze akkoriban még könnyebben elérhető csillagászzal kapcsolatos könyveket megvásároltam. Az időközben elkészült 72/500-as parallaktikus refraktor maga volt a csoda.

Sánc utca, Gyurka bácsi, Róka Gedeon, Ponor Thewrewk Aurél és sok más ismerős... Régen volt. Oly sok minden történt az elsinhant évek során, hogy nehéz lenne felsorolni, meg hát minnek is. Mi változott? Talán több barátom lett, vagy jobb táv-

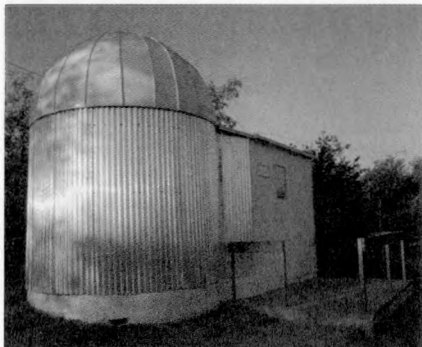
A főműszer

csöveim épültek, no meg egy kis csillagda. Dani fiammal bütyköltük össze úgy szemre, meg egy mérőszalaggal.

Sári Pál kítűnő Fornax 50-es mechanikája hordozza a három tubust. Egy régebbi 127/1140-es Yulin a vezető, a 150/1200-as, valamint a 127/700-as Fraunhofer Szabó Sándortól vásároltam.

Az első komolyabb kínai refraktorhoz, egy Helios 100/1000-eshez EQ-5-ös mechanikán még Babcsán Gábor révén jutottam hozzá,

azt hiszem, 2002-ben. Hibátlan műszer volt. A jelenlegi főműszeremmel is roppant elégedett vagyok, hiszen kellően nyugodt légkör esetén még 600-szoros nagyításnál is értékelhető képet mutat. A kiváló minőséget kedves barátom, Éder Iván megerősítette. Ez nekem bőven elég.

Csillagdám, az Al Tarf

Aprópó! Furcsa vitákat hallottam, meg hát olvastam a kínai távcsövekről, hogy azok minősége nem igazán jó, meg hogy nagy a szórás közöttük. Három 150/1200-as objektívet hasonlítottam össze egymással, és nem találtam különbséget. Teljesen mindegy volt, hogy melyiket választom. Az is igaz, hogy ezek a műszerek nem apokromátok, de nem is kerülnek annyiba. Teljesen igaz, hogy a méregdrága apokromátok kitűnő tulajdonságai objektíve léteznek. De volt szerencsém a már említett Heliost egy 80 mm-es Takahashival összehasonlítani, és a jól látható minőségi különbség ellenére ugyanazt láttam a kínaival is.

Csak mellékesen jegyzem meg, hogy a hadiipar keze nyoma tetten érhető mind az orosz, mind pedig a kínai optikai iparon.

A műszerparkot kiegészíti egy hordozható, 200/3000-es, Sajó Péter által épített, Star Instruments optikával szerelt Cassegrain-távcső EQ-6-os tengelykereszttel, 135-ös, 200-as, 300-as teleobjektívek, valamint egy 80/600-as ED apo tubus, ugyancsak a Távcső Diszkonttól. Az okulárok (4–40 mm-es fókuszig) Plössl, illetve orthoskopikus típusúak. Nagy kiterjedésű mélyég-objektumok-

hoz kitűnően használható a 10x80-as TZK binokulárom.

Ugyancsak Iván segítségével vásároltam egy Canon EOS 350 D digitális fényképezőgépet, mely válogatása kapcsán szűrős tekintetek kísérték e kényes műveletet. A szokásos átalakítást ki más végezte, maga Iván, a megkerülhetetlen.

Mízer Attila nem is oly rég megjegyezte: „na, elkészült a csillagdád, akkor már te sem jössz többé Ágasvárra...”. Ez szerencsére nincs így! Furcsa az, hogy szinte minden újhaldas hétvégén Ágasváron vagyok, ha esik, ha fúj, és Éder Ivánon kívül ritkán találkozom mással. A fene se érti!

A holdfényes avató-csillagpartin jó néhány megtiszteltet vizitálásukkal, mely akár egy avatásnak is tekinthető, és persze ez évenként megismételhető. Mire jó mindez? Úgy gondolom, hogy ebben az eltorzult, rohanó világban meg kell találnunk a szépet, a jót, és hogy azt másoknak is megmutathassuk, ahogy azt Gyurka bácsi egykor a lelkünkre kötötte.

A Rosetta-kód a 127/700-as Fraunhofer-refraktorral

És hogy végül csillagdám furcsának tűnő elnevezését megmagyarázzam, úgy gondoltam, mint igaz hitű muszlim, arab nevet kell hogy adjak e kis csillagdának. Így esett a választás a Rák csillagkép bétájára (a Rák havában születtem), melynek arab neve Al Tarf (a tekintet, pillantás). Masallah! (Allah akarta így!)

Csukovics Tibor